

СТАТЕВО-ВІКОВІ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДІТЕЙ ГРУПИ РИЗИКУ

ЛАНТАРЬОВ Д.

ДЕГТЯРЬОВА О.

МАНЗЕНКО Д.

НОВОХАТЬКО А.

ВИШНЯКОВ В.

ПЛАН

- 1) **Діти вулиці**
- 2) **Деадаптанти, делінквенти**
- 3) **Діти з особливими потребами**
- 4) **Діти-сироти**
- 5) **Девіанти**

"діти вулиці" – це неповнолітні, для яких вулиця стала постійним місцем перебування

unicef

- діти, які не спілкуються зі своїми сім'ями, живуть у тимчасових помешканнях (покинутих будинках) або не мають взагалі постійного житла і кожен раз ночують у новому місці; їхніми першочерговими потребами є фізіологічне виживання і пошук житла (безпритульні діти);

- діти, які підтримують контакт з сім'єю, але через перенаселення житла, експлуатацію та різні види насилля (сексуальне, психічне) проводять більшу частину дня, а іноді й ночі на вулиці (бездоглядні діти);

- діти – вихованці будинків інтернатів та притулків, які з різних причин втекли з них і перебувають на вулиці (діти, які перебувають під опікою держави).

- 1) **Неправильно сформовані потреби**
- 2) **Нерозвиненість соціально-політичних потреб**
- 3) **Прагнення до спілкування з подібними до себе**
- 4) **Нерозвинута потреба пізнання навколишнього світу**
- 5) **Спотворені естетичні потреби**
- 6) **Нерозвинута, засмічена вульгаризмами, жаргонною лексикою мова**
- 7) **Непослідовність, суперечливість у поглядах і переконаннях**
- 8) **Брак уявлень про норми поведінки**
- 9) **Обмежені інтелектуальні інтереси**

Соціалізація

Дитина у сім'ї

Діти вулиці

Перший етап

(перший рік життя)

- коли немовля годують, пестять, купають, встановлюється довіра чи недовіра. Якщо діти почувають себе в безпеці і більше не плачуть, коли дорослі йдуть, то можна вважати, що вони подолали першу кризу у своєму житті

- можливо, вже могла з'явитися недовіра, адже їх сім'ї характеризуються як кризові

Другий етап

(2 та 3 роки життя)

- коли дитина вчиться розмовляти, ходити, розширюються її знання про навколишній світ. Особливо в цей період виявляється в дітей прагнення до самостійності й непокоря авторитету

- Важливий етап розвитку дитини в кризових сім'ях у більшості випадків не сприяє позитивній соціалізації, тому дитина переходить до наступного етапу не підготовленою

Третій етап (від 4 до 5 років)

- ❑ у дітей спостерігається рухливість, допитливість, працює фантазія, яскраво виявляється суперництво між дітьми
- ❑ Сім'я потенційної "дитини вулиці", як правило, не займається дитиною, і дитина не може засвоїти стереотипи суспільно прийнятої поведінки

Четвертий етап (від 6 до 11 років)

- ❑ діти навчаються виконувати індивідуальні завдання і працювати в групі, всім класом. Вони встановлюють відносини з учителями та іншими дорослими, починають виявляти інтерес до реальних життєвих ролей. На цьому етапі головне значення має розвиток їх упевненості у собі, і в цей період вони засвоюють ролі дорослих. Якщо дитина не може подолати цю кризу, то відчуває себе неповноцінною

П'ятий етап (від 12 до 18 років)

- Відбувається становлення індивідуальності (підлітково – юнацький вік). Відомо, що це час появи активного статевого потягу, а отже, і пошуку партнера в інтимній сфері. Водночас це період пошуку свого місця в житті, вибір подальшого шляху (навчання, робота тощо). У цей період небезпечні як невдачі в одній зі сфер, так і переоцінювання значущості якоїсь із них. Перша невдача може негативно вплинути на вибір роботи, друзів, супутника життя

- Враховуючи те, що для "дітей вулиці" сім'я як соціальних інститут не спрацьовує, а інші агенти соціалізації не мають такого впливу, "вулиця" виходить на домінуючі позиції як агент соціалізації для такої категорії неповнолітніх

2 Дезадаптанти

Соціальна адаптація — це включення індивіда чи групи у соціальне середовище, пристосування їх відповідним правилам, системі і цінностей, практиці, і культурі організації.

Соціальна дезадаптація підлітків — це порушення процесу соціального розвитку, соціалізації індивіда.

Ознаки соціальної дезадаптації

порушення основ
моралі й права

асоціальні форми
поведінки

деформація
системи ціннісних
орієнтацій

втрата
соціального
зв'язку з сім'єю

різке погіршення
психичного
здоров'я

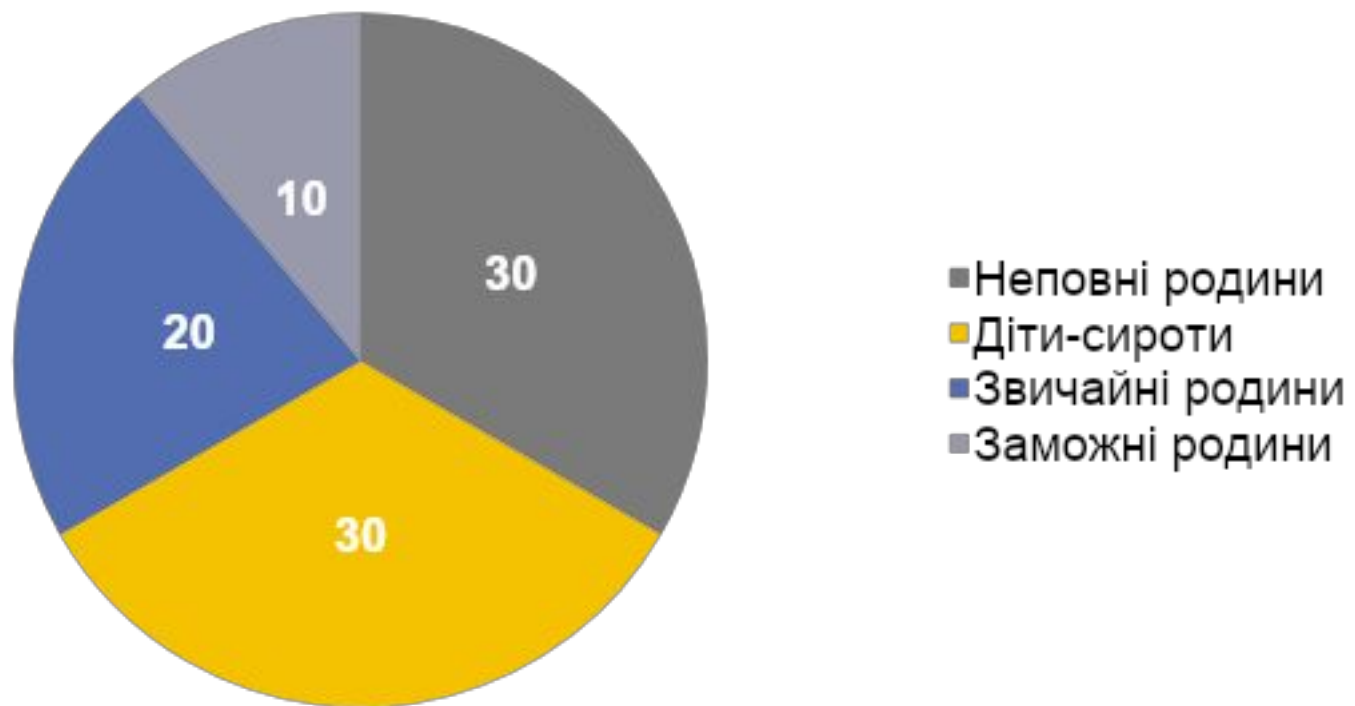
збільшення
ранньої
підліткової
алкоголізації

схильність до
самогубства

2 Делінквенти

Делінквентна поведінка - поведінка підлітка або їхньої групи, яка не відповідає загальноприйнятим у суспільстві нормам, правовим та соціальним очікуванням

Відсоток делінквентних підлітків (станом на 2016 рік)

Особливі потреби

- Необхідність часом надзвичайно специфічних методів обстеження, навчання та комунікації

- Спеціальні пристосування - допоміжні пристрої для ходьби, інвалідні візки, слухові апарати тощо, аж до складної комп'ютерної та медичної техніки, а також підвищені вимоги до безбар'єрної структури та адаптації середовища

- Незахищеність цих дітей у соціальному плані. Частіше, ніж інші, такі діти опиняються під загрозою сирітства або відмови батьків, відмови шкіл від їхнього навчання, відмови професійної освіти, відмови прийому на роботу, зрештою, виключення з суспільства в цілому

Залежно від типу порушення виокремлюють такі категорії дітей з:

Особливі емоційні комплекси

Відчуття
незахищеності,
імпульсивність

Низький рівень
емпатії,
високий рівень
агресивності

Примхливість,
упертість,
ворожість

Труднощі у
спілкування

Ознаки
психічної
напруги

Разбалансованість психічних станів

- проявляється в примхливості, заздрісність, підвищеному рівні самооцінки, недовірливості і почутті незахищеності

- у дівчаток досить часто спостерігаються відчуття неповноцінності, труднощі в спілкуванні, боязкість, тривожність, дуже високий рівень психічної напруги.

- Створення системи виховання, яка дозволяє корегувати вплив негативних аспектів, забезпечувати компенсацію за рахунок різноманітних психологічних факторів

- Готувати дитину до влаштування у повноцінну (замісну) родину

- Здійснювати підтримку і супровід під час періоду адаптації

- Готувати кандидатів у «прийомні батьки»